

SİNOP'TA SELÇUKLULAR ZAMANINA AİT İKİ TARİHİ ESER

ALAÜDDİN CAMİİ

M. ŞAKİR ÜLKÜTAŞIR

Evkaf kayıtlarında Selçuklulardan 1. Sul n Alaüddin Keykubad'a (1219-1236) ait olduğu yazılı bulunan bu cami, halk arasında (Cami-i Kebir) adıyla maruf olup şehrin ortasında kairdir. 66 metre uzunluğunda ve 22 metre genişliğindedir. Duvarları, ilk devir Osmanlı mimari eserlerinde olduğu gibi, bir sıra ince tuğla ve bir sıra taştan olmak üzere yapılmıştır. Biri büyük olmak üzere ortasında üç, doğu ve batı taraflarında da birer küçük beş kubbesi vardır. Camiin kuzey cephesinde ve iç duvarının ortasında 94 merdivenli bir minaresi vardır. Müezzin mahfili, 1267 (1851) yılında camiin Mutasarrıf Ömer Tufan Paşa tarafından tamiri esnasında ahşap olarak yeniden yaptırılmıştır. **Mihrabı**, beyaz mermerden yapılmış gayet müzeyyen ve birbiri içinde olmak üzere çifttir. Kenarlarında çiçekli kabartma üzerine çepçevre .Ayat-ül-Kürsi yazılıdır. Camiin, iç (tek giriş) kapısının iç tarafı üstünde, tam mihrabın karşısına konulmuş olan *bir kitabeye göre* bu çok süslü ve san'atlı mihrap ile minberin Candaroğulları'nın ünlü hükümdarı İsfendiyar Bey (1392-1440) tarafından yaptırıldığı ve camiin de tamir edildiği anlaşılmaktadır. Kezalik camiin bu müzeyyen mihrabı yanında aynı suretle mermerden yapılmış bir sanat şaheseri olan minberi vaktiyle büyük kubbenin çökmesi üzerine harap ve münhedim olmuş ve bilahare enkezından bir kısmı İstanbul "Çinili Köşk" müzesine nakledilmiştir. (Resim : 1-2)

Meşhur Arap Seyyahı *İbni Batuta* Sinop'a geldiği zaman Birinci Şucaüddin Süleyman Bey'in oğlu İbrahim Bey burada

Emir bulunuyordu (1340). Emir'in müsaa-desiyle şehri gezen ve bize o zamana ait oldukça kıymetli bilgiler veren İbni Batuta maruf Seyahatname'sinde Alaüddin Camii hakkında şunları yazmaktadır ¹ :

"Sinob'un camii en güzel mesacidden biridir. Ortasında bir su havuzu bulunur. Bu havuzun fevkinde, (üstünde) dört ayak üzerine mebni (yapılmış) bir kubbe mevcuttur. Her ayağın yanında ruhamdan (mermerden) iki sütun mevzudur. Bunların fevkinde bulunan mahfile, ahşap merdiven ile çıkılır. Bu, Sultan Barvana [Pervane] İbni Sultan Alaüddin Rumi'nin eser-i binası olup, mumaileyh Cuma namazını müzkür kubbenin üstünde eda ederdi ². Ba'dehu oğlu Gazi Çelebi (ölümü : 722/1322) canişini oldu. Onun vefatında salifülbeyan (önce bildirilen) Sultan Süleyman Sinop'u zaptetti".

İbni Batuta'nın verdiği şu malumat bize, Camiin sonradan tamir edildiğini ve ortasındaki havuzdan -ki bugün yoktur- bahsederken camiin pek muhteşem olan mihrap ve minberinden söz açmayışı, bunların sonradan Candaroğlu İsfendiyar Bey tarafından yaptırılmış olduğunu teyit eder. (Resim: 3)

Alaüddin Camii'nin eski mermer minberi, Türk taş oymacılığı sanatının şaheserlerinden biridir. Meşhur Türk seyyahı Evliya Çelebi, Sinop'u ziyareti esnasında

¹ Cilt 1, S. 355, Şerif Paşa tercümesi (İstanbul, Matbaa-i Amire 1335-1337).

² İbni Batuta'nın bu ifadesinden, daha çok, Gazi Çelebi'nin babası Mühezzebüddin Mes'ut Çelebi'den bahsetmek istediğini sanıyoruz.

bu minberi görmüştür. Evliya, Seyahat-name'sinde (cilt 2, s. 74-75) mezkur minber hakkında şunları yazmaktadır :

"Evsaf-ı minber-i Cami-i Sinob = öyle bir musanna' ve murassa' ibretnüma- dır ki, sitayişinde kerri lbiyan (melaikeler) bile acizdirler. Lakin, ala kaderittaka bu hakir deryadan katre, güneşten zerre olarak [minberi] tavsif ideyim : Evvela üstad-ı kamil bu minberi altı kıt'a mermer-i handan inşa edip (yapıp) her paresini birbirine öyle mezcetmiştir ki, kemal-i kuvvet-i hasara malik olan (gözleri her şeyi kuvvetle gören) hezarfenler bile nazar-ı im'an ile bu taşı muayene itse her kıt'a taşın birbirine imtizaç (birleşme) yerini fark idemezler. Gı1ya yekpare bir minber-i ranadır. Cenabı izzet rılyi Arzda (yer yüzünde) ne kadar nebatat, şükufe ve ezhar (çiçekler) halk etmişse üstad-ı mermer yed-i tıllasını (san'attaki yüksek maharetini) i- yan ederek bu mermerde tersim etmiştir ki, diyar-ı İslamda buna muadil (eş, ben- zer) bir minber yoktur. Meğer ki Bursa'- daki Ulu Cami'in minberi ola, o da bir dereceye kadar. Fakat bu minberin tarz-ı tarhi rub-ı meski1nda (Dünyanın dört kıt'a- sında) bir yerde yoktur. Zira, bunda olan üç kat birbiri altında *Eslamı ve Rumt'ler, Dal kırma, Zülf-i nigar Nilüfer Çin, gül-ü nesrin* nakışları rana (güzel) bir sürette müzeyyendir. Hülasa-i kelim (kısacası) cemi-i seyyahan-i berr-u behhar ve üstad-ı hezarkar-ı zevil-iktidar bu minberi ibretnümünü görüp engüş her dehan-ı

hayret (parmak ısırtacak bir hayretle) olup makdur-i beşer (insan gücü) değildir diyu ikrar ederler. Bu ancak bir kibar-ı evliyaullahın lazime-i kerametidir derler ta bu mertebe sihr-ü kaz misal bir minber-i bi-misaldır". (Resim 4)

Bu minberin kırılmış iki büyük parçası halen İstanbulda Çinili Köşk müzesinde saklıdır. Trabzon Valilerinden rahmetli Sırrı Bey, Camiin bu kırık minber parçalarını toplatarak İstanbul'a Müzeye göndermiştir. Bu parçalardan ikisi yan yana getirilerek *süs bir kapı* vücuda getirmiş ve o suretle muhafaza olunmakta bulunmuştur³. (Resim 5)

Cami dahilinde ve doğu tarafında bir çeşme varsa da halen muattal ve suyu da kesiktir. Camiin, kuzey tarafında 12 metre irtifanda büyük bir duvarla çevrilmiş 3061/7920 genişliğinde bir avlusu ve bu avlunun ortasında bir şadırvanı ile Camiin bu avluya açılmış bir de kapısı vardır. Yine bu avlunun kuzeydoğusun- daki köşede ve avlu dahilinde Candaro- ğulları (İsfendiyar Oğulları)'na ait bir türbe mevcuttur. Avlunun biri doğuya, biri batıya, diğeri de kuzeye açılmış üç büyük kapısı vardır. Bu kapıların üçünün de kenarı (kasa) ve kavisleri (kemerleri) mermerden yapılmıştır. Doğu tarafındaki kapı üzerinde hiçbir kitabe olmayıp, yalnız kuzey ve batı tarafındaki kapıların üst kısımlarında kitabeler vardır.

Camiin kuzey kapısı balasındaki kitabe:

__;tl-L,..jrl 01J '->..illJ J İ J İ İ J S:::..l 01 jJI :J JliJı> 1
0 !.14- ö J ibı ı <N J.ı>- ((!.ı J !.ı:;.....ı İ J 2
" J J J -lPJ ı.:>I !.lili ı:ı.-.)ı ul.Jl.,a.lı "-:J L: 3

³ Doktor Rıza Nur, Resimli ve Haritalı Türk İlimi Yardımlarına mazhar olduğum büyük Müzeci Tarihi adlı eserinde (C. 5, sa. 301) Sinop'taki Alaüddin bilgin rahmetli Halil Edhem Eldem'in bize verdiği Camii'nin mihrap ve minberine ait koyduğu bir res- şifahi ve tahriri bilgiler, sonradan yıkılıp kırılmış min altına yazdığı yazıda : "... bir de en mühimmi olan bu minberin parçalarından, İstanbul Müzesi minberin mermer kapısıdır. Müze Müdürü Halil Bey- tarafından *sadece süs olarak* bir kapı vücuda getirilmiş efendi'ye göre kapılar, Selçuklu ve Osmanlı hep ah- olduğu şeklindedir. Bizim bu makale arasına koydu- şaptı" diyor ki, bunun ancak bu son cümlesi doğrudur. ğumuz kapı resmine de bakıldığı zaman derhal göze Sonra da kendisi "mermerden kapı görülmemiştir. Bu çarpan tenazursuzluk, bunun sonradan minber parça- minberin kapısının mermer olması Türk sanatında bir !arından meydana getirilmiş *süs bir kapı* olduğunu hadisedir" kaydını ilave ediyor. Halbuki, her türlü pek açık surette iöstermektedir,

- 4 اللهم فلما جمعت بيننا في الاسم الطاهر فلا يفرق بيننا في خلوص الضمير فان رحمتك
5 اعظم من كل مطلب واليك متوجه عبدك الضعيف سليمان بن محمد احسن الله عواقبه في
6 كلمة حق ترغبه محقق في رحمتك امله واخلص لوجهك نيته وعمله في شهر ست وستين وستماية

“Yalavacımıza ve kendisine rahmet olan Allahın senâları olası kulun Süleyman nebinin ‘Ey Tanrım, bana ve babamla anama ihsan buyurduğun nimete şükredeyim ve hoşlanacağın iyi işi yapayım diye ilham eyle ve beni rahmetinle salâh ehli kullarının arasına koy dedi” (âyet) yolundaki du’a dizisine katılarak sana du’a ediyorum. Çünkü sen onun du’asını icabet ettin ve ricasına fazlında gerçekleştirdin. Yarabbi temiz adla (Müslümanlıkla) birleştirdiğin gibi gönüllerin husulunda ümmetce aramızı açma. Çünkü rahmetin her istekten daha büyüktür. Rağbeti gerçek olan İslâm dininde âkıbetini Tanrı iyi edesi zayıf kulun Mehmet oğlu Ali’nin oğlu Süleyman [Pervâne] sana yönelmiştir. Emeli rahmetindedir. Sana olan niyetini ve emelini arıdır. Bu bina 666 (1267) yılının aylarında yapıldı”.

Altı satır üzerine tertip edilmiş olan bu kitâbe orta bir Selçuk neshiyle yazılmış olup, 1,°XI,5 eb’adındadır. Bu kitâbenin evvelce zemini yeşil bir boya ile boyanmış

وجودين جامع الخيرات قيلمش قدرت مولا
قناديلي اولور البت فلکده انجم زهرا
دعاسی مسلمينه فرض عين اولدی نماز آسا
بوخير ايله ايدر روح علاء الدين عدن آرا
بوله فيض جديد شوکتندن زيب وفر دنيا
ايکی مصرعله بر تاريخ زيني ايلدی املا
ذهی بو بلدهني سلطان عالم قيلدی نواحيا

olduğu sağ kenarında ve zemin yazıları arasında görülen boyalardan anlaşılacaktır. Bu kitâbenin bulunduğu kapının tam karşısında Selçuklu veziri Pervâne Muinüddin Süleyman’ın hatıra-i fetih —sinop’un rumlardan geri alınması hatırası— olarak yaptırdığı medrese (Alâüddin Medresesi) vardır.

Batı tarafındaki kapının balâsındaki kitâbe:

787 (1383) tarihini taşıyan bu kitâbe, Candaroğullarından Celâlüddin —Kötürüm— Bayezid’in Alâüddin Câmii’ni tamir ettirdiğine ait olup, Candaroğulları âsâr-ı tarihiyesini ayrıca anlatan mufassal etüdümüzde yazılmıştır.

Bu Candarlı kitâbesinin üstünde câmiin 1267 (1851) tarihinde ve Sultan Abdülmecit zamanında mutasarrıf⁴ Tufan Paşa tarafından tâmirine ait —Şair Ziver tarafından kaleme alınmış— şu manzum kitâbe de mevcuttur :

1 شهنشاه جهانبان حضرت عبدالمجيد خانك
2 جهان ايچره منار شوکتی اول رتبه عالی کیم
3 او خاقاندر امام دين محراب خلافت کیم
4 ياپيلدی جامع سلطان علاء الدين سلجوقی
5 سلاطين قديمه جامعن آباد ايتدکجه
6 اذان صيت اتما من ايشتدکده قولى زيور
7 ياپيلدی معبد سلطان علاء الدين سينوبده

Yine bu câmiin içkapısının (tek medhalinin) iç tarafı üstünde de şu kitâbe bulunmaktadır :

- 1 عمر
2 هذا المنبر والمحراب والمسجد
3 سلطان اسفنديار بن بايزيد
4 ثلث وثلثين وثمانمائه
5 سنة

⁴ Eski idari (mülkî) teşkilâtımızda kaymakamlıkla vâililik arasında bir rütbe unvanıdır. Mutasarrıflar, bir Sancağın en büyük mülkiye âmiriydi.

"Bayezid'in oğlu Sultan İsfendiyar, 833 (1429) yılında, bu mescid ile mihrap ve minberini i'mar ettirdi".

0,20 x 0,20 eb'adında olan bu kitabe küçük kıtada ve armut şeklinde mermer bir levha üzerine girift bir nesihle yazılmıştır.

SÜLEYMAN PERVANE MEDRESESİ (ALAÜDDİN MEDRESESİ)

Anadolu Selçuklu hükümdarlarından dördüncü "Kılıç Aslanın (1248-1257)" ile ikinci "İzzüddin Keykavus (1246-1249)" arasında meydana gelen iç savaşlar esnasında Trabzon Rum İmparatoru Birinci Manuel, Selçuklu sultanlarının bu mücadelelerinden istifade ederek Sinop'u zaptattı (659/1261). Bu suretle Sinop, tekrar bu İmparatorluğun eline geçti. Sinop'un rumlar tarafından bu istilası, Konyayı düşündürdü. Geri alınması için askeri tedariklere tevessül edildi. Bizzat IV. Kılıç Aslan'ın başkanlığı altında toplanan bir mecliste Selçuklu veziri "Muinüddin Süleyman Pervane (ölümü : 1277)" Sinop'u Rumların elinden almağa memur edildi. Süleyman Pervane, Niksar, Samsun ve Danişmendiye vilayetinden (Tokat ve dolayları) topladığı dört bin kadar askerle Trabzon İmparatorluğunun eline düşmüş olan Sinop'un istirdadına koştu. Pervanenin ilk önce askeri karargahı, Boyabad'a bağlı ve bugün bir ilçe merkezi olan "Durağan" idi. Pervane önce Sinop'u karadan epeyce tazyik ettiği halde almağa muvaffak olamadı. Sonradan gemiler tedarik edip, içine bin kadar asker koyduktan ve bu suretle denizden de kuşatıp tazyik eyledikten sonra kaleyi nihayet zapta muvaffak oldu (661/1262). Süleyman Pervane'nin bu kuşatma işi iki yıl kadar devam etmiştir.

İşte, Vezir Muinüddin Süleyman Pervane tarafından, Sinop'un bu muhasara ve müstevliler elinden geri alınması hatırası olarak, şehir dahilinde bir medrese yaptırılmıştır. Pervane tarafından yaptırılan bu medrese, gerek Evkaf kayıtlarında ve gerek halk ağzında, tabii yanlış olarak, *Alaüddin Medresesi* adı altında maruftur. Sinop'ta Selçuklular zamanına ait olup

günümüze kadar varlıklarını muhafaza eden tarihi eserler arasında, önemli bir olayın hatıra ve vesikasını saklamış olan bu ilim müessesesi, Uluca.mi (Cami-i Kebir)'nin hemen arkasında kaimdir. Kesme taştan yapılmış olan bu binanın güney tarafındaki cephesinde kenarları mermer sütunlu genişçe bir avlusu olup, bu avlunun iki tarafında da on altı hücre (öğrenci odası) mevcuttur. (Res. 6).

Avlunun ilerisinde ve tam kapının karşısında bir eyvan vardır ki, burası medresenin 1307 (1889) senesinde yapılan tamirinde bir dersane haline sokulmuştur. Bu eyvanın sağ ve sol tarafında iki küçük kapı vardır. Sağ taraftaki kapıdan, Muinüddin Süleyman Parvene'nin torunu ve Mes'ut Çelebi'nin oğlu Gazi Çelebi'nin (ölümü 722/1322) kabri bulunan 7 x 8 metre genişliğinde küçük bir bahçeye girilir. Medrese avlusunun ortasında bir de şadırvan vardır. Bu medresenin mimari bakımından pek bir kıymeti, hususiyeti yoktur. Yalnız, yukarıda da kaydettiğimiz gibi, Anadolu Selçukluları tarihine ait önemli bir olayın vesikasını havi olmak bakımından pek mühim bir değeri vardır.

Medresenin sokak kapısı üstünde, üçgen şeklinde ve etrafı nakışlarla süslü, mermer bir taş üzerine mahkuk (kazılmış), aşağıdaki kitabe mevcuttur :

9.Jj :r, >.J .ll\ i) 1
 .ll\ l,l\i- '!:J ..L. A U 2
) \ ö.1.bJI c5.J.II if)_, \ if
 ö_.1.;,JI \ .ll\ JA>- JI .1"1 \ 4
 JLI \ I 4-, . I _ ,II 5
 J >W "u J
 .lll .:rJ. 1:,_1 Jç. 1:,_I 1:;IJ-, 6
 o.Lı ö.J .I.-\ yI_...JI
 .J.J J 4-4\il J.4il.J 1 lt....J..1.1 7
 4Ji;_..._ c5.. >I

"Allah, iyi, güzel, akibete mazhar etsin. Din-i mübine dört elle sarılan ve Allah kelamına uygun hareket eden, Allahın

affına muhtaç, sahib-i maali ve mefahir, Mehmed oğlu Ali'nin oğlu Süleyman'ın gayretiyle Sinop şehrinin günahkar kafirlerden alınması işi müyesser olunca, muameleyh bu mubarek medresenin yapılmasını emretti. Burasının tamamlanması 661 yılının aylarına tesadüf etti" (Res. 7).

Bu kitabe, yedi satır üzerine tertiplenmiş olup, beş milimetre kalınlığında ince bir Selçuk neshi ile ⁵ kabartma olarak yazılmıştır. Kitabenin Sinop'un Selçuklu Sultanı I. İzzüddin Keykavus tarafından fethinden (611/1214) elli yıl kadar sonra bir istilaya uğradığı ve iki yıl kadar süren bir kuşatmadan sonra (661/1262) yılında Vezir Muinüddin Süleyman Pervane eliyle müstevlilerden geri alındığı, fetih hatırası olarak da bu medresenin inşa edilmiş olduğu anlaşılmaktadır ⁶.

Sinop, Trabzon Rum İmparatorluğu tarafından işgal edildiği zaman, İçkale'deki Türk kuvvetleri bu işgale karşı uzunca zaman mukavemet etmişler ve içeri ilden (Konya'dan) kuvvet erişinceye, yani Süleyman Pervane yetişinceye, kadar savun-

mayı temin etmişlerdir. Rumlar, bu sırada kale haricindeki Türk eserlerini yıkıp yoketmişlerdir. Hatta Alaüddin Camii de bu sırada tahribe uğramış olan eserler arasındadır. Bu cami, Sinop'un geri alınmasından sonra ilk olarak Süleyman Pervane ve sonraları da Candar (İsfendiyar) Beyleri tarafından müteaddit defalar tamir edilmiştir ki, bu onarımlara ait cami in muhtelif yerlerinde kitabeler mevcuttur.

Sinop'ta Selçuklular devrine ait bugün bu "Pervane - Alaüddin - Medresesi"nden başka bir medrese mevcut değildir. Yalnız, ortada günümüze kadar kalabilmiş olan, parçalarından ilk fetih yıllarında yapıldığı anlaşılan ve bir medrese takı için yazıldığı açıklanmış bulunan iki kırık kitabe parçası vardır. Bu kırık iki kitabeden bir parçası, Sinop eski Askerlik Şubesi'nin sancak direği dibindeki duvarın üstünde, öteki parçası da Süleyman Pervane Medresesi dahilinde vücuda getirilen Memleket Müzesi'nde saklıdır. Bir medrese kitabesi olan bu iki kırık ve ayrı parçanın yan yana getirilmesiyle meydana gelen şekl-i aslisi bervechi atidir :

0.; İJ ½ İy fUIJ .l'.il JI; 1111 I.J.I .:>L.k.LII İ İJ L.J..u.ı 1.1 ÔJ _.,,ı 1

alt tarafı (kırık)

II \ \ I \ \ \ IIII 111 \ J

JAi:-JJ OJL,a;\ .l'.il yI JJ...; III U' .j.ô")|

J V JI .) |...A \ \ 2

alt tarafı (kırık)

111111 \ \ \ \ I \ \ III \ .ti\ 0.;,ı)ı

(Kitabe noksan olup, tam bir mana ifade etmemesi bakımından tercümesi verilememiştir. Yalnız, bu noksan ibareli kitabedeki unvandan Medresenin I. İzzüddin Keykavüs'ün zamanında - her halde fethitten sonra - Abdurrahman adında bir zat tarafından yaptırıldığını tahmin ediyoruz).

Heyet-i umumiyesi 2,65 x 0,50 eb' - adında ve 1,5 santimetre kalınlığında kalın-

bir Selçuk neshi ile güzel bir mermer taş üzerine yazılan işte bu büyük kitabenin yukarıda (1) numara ile kaydedilen ve ilk satırları kapsayan parçası Askerlik Şubesi'nin sancak direği altında (2), numara ile kaydedilen ve son cümleleri muhtevi bulunan parça da Memleket Müzesi'nde saklı olan kısımlardır.

Sultan İzzüddin Keykavüs (1210-1219) tarafından Sinop'un zaptınadn sonra şehrin imarına başlandığını, şehre her taraftan hocalar gönderildiğini, medrese inşa edildiğini, kilisenin cami yapıldığını kısacası idari ve dini tesislerin vücuda getirildiğini tarihi kaynaklardan (örneğin : İbni Bibi Selçuknamesi'nden) öğreniyoruz.

⁵ Nesih, eski kaligrafimizde (hüsühât) bir çeşit -ince- yazılıdır. Osmanlılarda eskeri "Kur'an" nüshaları çoğunlukla bu hat (yazı) ile yazılıdır.

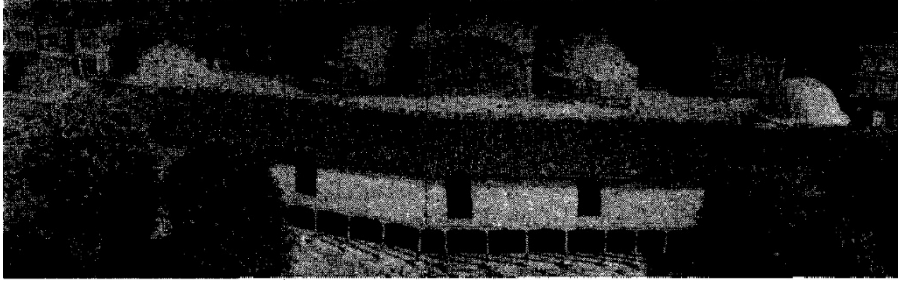
⁶ Süleyman Pervane adına 666 (1267) tarihli bir kitabe de, bu medresenin tam karşısında ve Cami-i Kebir'in kuzey kapısı üstünde mevcuttur. Bu kitabe yukarıda kaydedilmiştir.

Sinop şehri içinde Selçuklu kitabelerine tesadüf edilmemesi şöylece kabil-i izahtır :

Sinop, 1261 (659 hicri) yılında Trabzon Rum İmparatorluğu tarafından tekrar istila edilmiş, bu istila iki - üç yıl kadar sürmüştür; bu sırada ancak İçkale, yani Kaledeki muhafız kuvvetler, buna uzun zamanlar mukabale ve mukavemet etmiştir. Müstevli Rumlar, İçkale dışında, yani şehir dahilindeki Türk eserlerini harap etmişlerdir. Hatta Alaüddin Camii olarak anılan ve iç mimarisi bakımından Konya Selçuklu eserlerine çok benzeyen Ulu Ca-

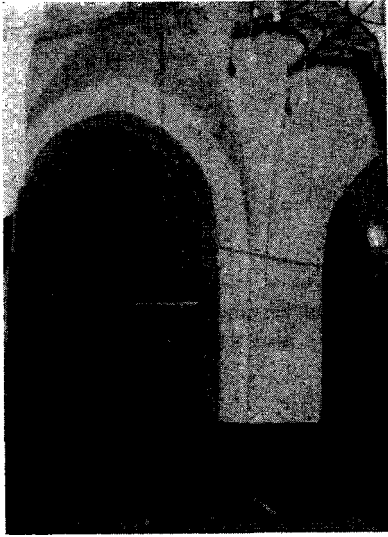
mi'nin de Selçuklulara aidiyetini kesinlikle gösteren bir kitabesi bugün mevcut değildir. İşte şehir içinde bugün ilk fetih zamanlarına ait eserlere, kitabelere tesadüf edilmemesi, ancak bu suretle yani tahrip edilmiş olmasıyla, kabil-i izahtır. Selçukluların Sinop'taki ilk devirlerine ait bütün kitabeler sadece içkale dahilinde görülür⁷. Sonra bu yokolmuş medresenin kitabesindeki «I 1_.,1 :.,...ıJL, 1,,;...ııı _jç, ıı, I. İzzüddin Keykavüs'ün ünvanlarındandır. Binaenaleyh, bu medresenin Cami-i Kebir civarında ve şehir içinde yapılmış olmasını kuvvetle tahmin edebiliriz.

⁷ Ada'daki "Tayboğa" türbesinde görülen kitabeler, sinop Selçuklular devrinin ancak ortalarına aittir.

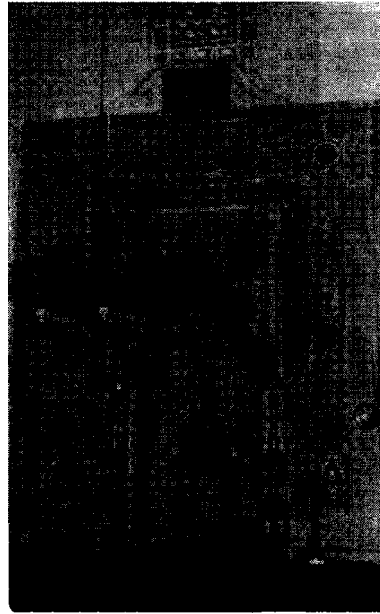

Res. 12 - Sincop Ulu Camii'nin; Minareten Kubelerin görünüşü

" 355

Res. 13 - Sincop Ulu Camii'nin; iç görünüşü.

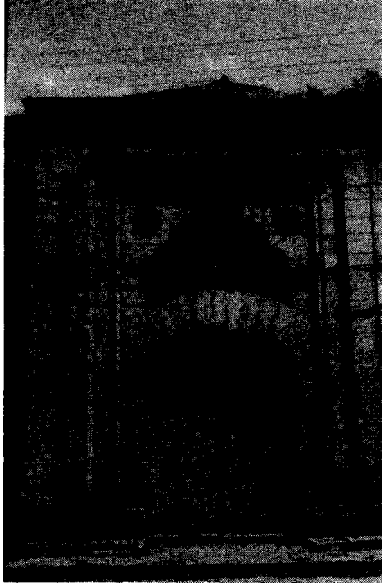

Res. 14 - Sincop Ulu Camii Mihrabı

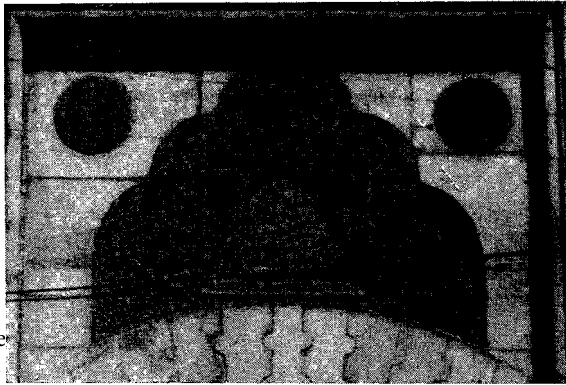
) &

Res. 5 - Sinop Camii Kebir'in meşhur taş minberinden parçalar (İstanbul Çinili Köşk müzesinde mahfurdur).

Re.. 6- Sinop Pervane Alaüddin Medresesi giriş kapısı

Res. 7- Sinop Pervane Medresesi giriş kapısı üzerindeki kitabe